

Valoració del cribratge d'urocultius a l'àmbit de l'atenció primària.

Les infeccions del tracte urinari (ITU) son una de les patologies infeccioses més freqüents tant a l'àmbit comunitari com hospitalari.

La sola presència de microorganismes en l'orina no és un criteri diagnòstic de ITU, ja que també es pot tractar d'una contaminació amb flora de la uretra distal o dels genitals externs o fins i tot d'una bacteriúria asimptomàtica. Per aquesta raó, la presència de leucòcits en l'orina es considera un indicador fiable que ajuda a realitzar un diagnòstic correcte.

Per tot això, el diagnòstic de la ITU es fonamenta en tres factors: la simptomatologia del pacient, l'examen dels elements formes de l'orina i l'urocultiu.

En els darrers anys s'han produït canvis substancials en els patrons de sensibilitat dels principals patògens urinaris, amb un increment progressiu de les infeccions causades per enterobacteris multiresistent fins i tot en atenció primària. Aquest fet ha condicionat canvis en el tractament empíric d'aquestes infeccions.

A més a més ha aparegut el concepte de dany col·lateral, que es defineix com l'impacte que té el consum global d'un determinat antibiòtic en l'increment de les resistències. El consum d'un determinat antibiòtic pot augmentar no solament la resistència a ell mateix, sinó que també afecta a la resistència d'altres famílies d'antibiòtics. Un exemple son les quinolones. S'ha observat que l'augment en el seu consum incrementa les resistències a aquests antibiòtics, però també a les cefalosporines de 3ª generació. Per aquest motiu, a l'hora de seleccionar un bon tractament empíric pel tractament de les ITU, no sols s'ha de tenir en compte l'epidemiologia de les resistències a l'àrea sanitària, sinó també s'ha de fer un us racional del antibiòtics per tal d'evitar-ne l'aparició de noves.

Per tal d'optimitzar qualitativament el diagnòstic microbiològic de la ITU , a l'any 2016, es va proposar als equips coordinadors de les diferents àrees realitzar un cribratge de les orines a les que es demanava cultiu. Els criteris de cribratge van ser el següents:

- No es van cultivar les orines obtingudes per micció espontània en les quals no es detectessin esterases leucocitàries ni nitrits.
- Es van cultivar les orines que presentaven més de 10 leucòcits per camp i/o nitrits positius.

Queden excloses d'aquest cribratge totes les orines obtingudes per cateterisme, orines d'embarassades i les procedents de pacients pediàtrics amb edat inferior o igual a un any.

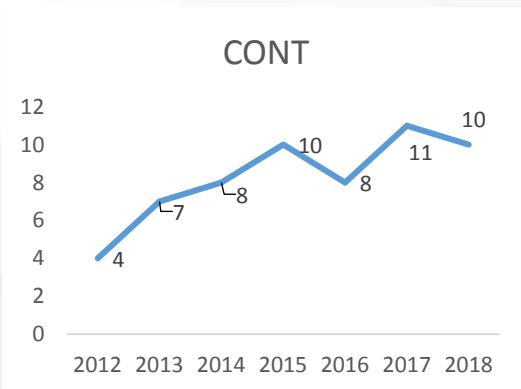
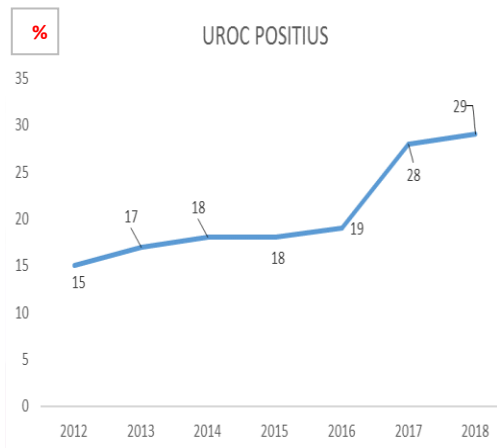
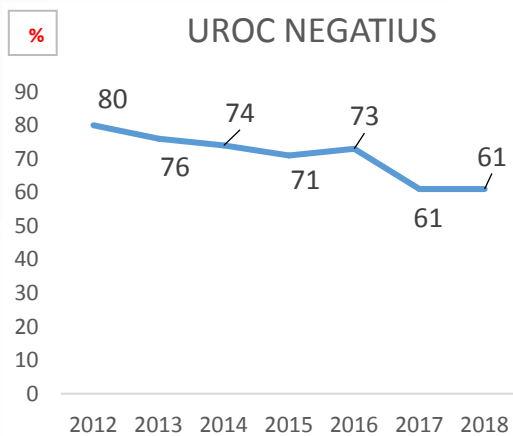
Catlab Informa

El resultat d'aquest cribratge es un clar descens dels urocultius negatius, un augment dels urocultius positius i una tendència a la reducció dels cultius contaminats.

El fet de no realitzar cultiu de les orines sense criteris analítics d'infecció redueix tant la càrrega de treball del laboratori com el número de falsos positius que podrien generar tractaments antibiòtics innecessaris.

L'augment dels urocultius positius s'explica ja que si a l'orina es detecta leucocitúria, es crea automàticament l'urocultiu encara que no estigui sol·licitat des d'atenció primària.

S'haurà de valorar la tendència del 2019.

Catlab Informa

Bibliografía

1. Andreu A, Cacho J, Coira A, Lepe JA. Diagnóstico microbiológico de la infección del tracto urinario. Procedimientos en Microbiología Clínica SEIMC. 2010. Disponible en: <http://www.seimc.org/contenidos/documentoscientificos/procedimientosmicrobiologia/seimc-procedimientomicrobiologia14a.pdf>

2. Pigrau C. Infección del tracto urinario. Salvat 2013.

3. Grabe M, Bjerklund-Johansen T.E., Botto H., Çek M., Naber K.G., Tenke P., Wagenlehner F. Guía clínica sobre las infecciones urológicas. Asociación española de urología.

Dra. Pepa Pérez Jové

Coordinadora Microbiología

CATLAB

Tel. 93.748.56.00 - ext. 5032 / 616.25.44.59

jperez@catlab.cat

www.catlab.cat
